SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

UZUPEŁNIAJĄCEJ

W WADOWICACH,

za rok szkolny 1905.

W WADOWICACH,
nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.

W DRUKARNI FRANCISZKA FOLTINA.
1905.

A.

Kronika i organizacya zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 15. września 1904 nabożeństwem.

Wedle statutu składała się szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2 klasach.

W bieżącym roku szk. odbywała się nauka we wszystkich klasach wedle nowego Planu nauki stósownie do rozp. Wysokiej c. k. Rady Szkolnej kraj. z dnia 2. lipca 1903 l. 11293.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	w 1 godzinie	tygodniowo;
„ języka polskiego	w 2 godzinach	„
„ pisania	w 1 godzinie	„
„ rachunków . .	w 2 godzinach	„
„ rysunków . . .	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	6 godz. tyg.
	„ języka polskiego	1 „ „	
	„ stylistyki . . .	2 „ „	
	„ rachunków . .	2 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków . . .	4 „ „	4 godz. tyg.
drudzy . .	„ języka polskiego	1 „ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	1 „ „	
	„ rachunków . .	2 „ „	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	1 godz. tyg.	6 godz. tyg.
	„ języka polskiego	1 „ „	
	„ stylistyki . . .	1 „ „	
	„ rachunków . .	3 „ „	
b) **osobno** jedni	„ rysunków zawod.	4 „ „	4 godz. tyd.
drudzy . . .	„ języka polskiego	1 „ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki . . .	2 „ „	
	„ rachunków . .	1 „ „	

Na kurs przygotowawczy przyjmowano uczniów, którzy uczęszczali do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy, lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godz. $9^1/_2$ do $11^1/_2$ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godz. 6 do 8 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymywali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Uczniowie odbyli 3-dniowe rekolekcye od dnia 3—5 kwietnia, poczem przystąpili do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono nabożeństwem dnia 14. maja 1905 roku. Po egzaminie, który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków Wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek kasy oszczędności (włącznej kwocie 75 K.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy przytem uczynili największy postęp w nauce.

Wysoki Wydział krajowy ustanowił rozp. z dnia 3. maja 1889 l. 28266 celem pobudzenia uczniów do coraz gorliwszego zajmowania się rysunkami, szczególnie zawodowymi, tak ważnymi dla każdego rękodzielnika, dwie nagrody dla uczniów II. klasy, pierwszą w kwocie 10 K., drugą w kwocie 6 K. za najlepsze 2 rysunki.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku Wydział, który składał się z następujących panów:

Dra Jana Iwańskiego, burmistrza, — jako przewodniczącego;
Władysława Chorążego, nadkomisarza budowy kolei, jako delegata Wydziału krajowego;
Jana Dworaka, przemysłowca, } jako delegatów
Karola Osiowskiego, introligatora, } Rady powiatowej;
Dra Józefa Korna, adw., zast. przewod. } jako delegatów
Edmunda Krzysztoforskiego, przemysł. } Rady miejskiej.
Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły. — Wydział odbył posiedzeń 5.

C.

Grono nauczycielskie
przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4 klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był:

1. Seweryn Arzt, c. k. dyrektor gimnazyalny, kawaler orderu. Franciszka Józefa, honorowy obywatel miasta Wadowic.

Nauczycielami byli:

2. Jan Guzdek, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w I. klasie przemysłowej, 5 godzin tygodniowo;
3. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, 3 godz. tyg.;
4. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo;
5. Kazimierz Krasuski, dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej, uczył rysunków w oddziale przygotowawczym i rachunków w II. klasie przemysłowej, 6 godz. tyg.
6. Józef Łaszcz, kierownik 4-klasowej szkoły ludowej, udzielał rachunków w I. klasie przemysłowej, 4 godz. tyg.
7. Marceli Maternowski, c. k. profesor gimnazyalny, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w II. klasie przemysłowej, 5 godz. tygod.
8. Franciszek Zając, dyrektor 6-klasowej szkoły ludowej. uczył języka polskiego i rachunków w oddziale przygotowawczym, 5 godz. tygod.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym,
Jan Guzdek w I. klasie przemysłowej,
Kazimierz Krasuski w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	Oddział przygotowawczy	KLASA I. przemysłowa	KLASA II. przemysłowa	Razem
Uczniów w ciągu r. 1904/5 wpisa. było	34	36	10'	80'
Z tych opuściło zakład i Wadowice .	1	9	—	10
Pozostało przy końcu roku szkolnego	33	27	10'	70'
Uczęszczało średnio	80%	75%	85%	80%
Z tych klasyfikowano	33	27	10	70
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	—	4	2	6
„ „ I. „	20	17	6	43
Nie okazało postępu	13	6	2	21
Wiek uczniów na początku roku szkolnego:				
a) nie przekroczyło 18. roku życia . .	33	27	10	70
b) miało więcej jak 18 lat	1	9	0'	10'
c) było uczniów (terminatorów) . . .	34	29	10	73
d) „ towarzyszy (subjektów) . . .	—	7	0'	7'
Wyznanie				
rzymsko-katolickie	31	30	9	70
wyznane mojżeszowe	3	6	1	10

Wedle zajęcia było -

na początku roku szkolnego:		przy końcu roku szkolnego:			
szewców i cholewkarzy . .	38	21	9	4	34
krawców	8	4	2	2	8
fryzyerów	1	—	1	—	1
stolarzy	3	—	1	1	2
ślusarzy	5'	—	3	0'	3'
kowali	1	—	1	—	1
masarzy i rzeźników . . .	5	3	2	—	5
piekarzy	3	2	—	—	2
piernikarzy	1	—	1	—	1
rymarzy	3	1	2	—	3
powroźników	1	1	—	—	1
zegarmistrzów	2	1	—	1	2
introligatorów	1	—	1	—	1
kupców	8	—	4	2	6
Razem . . .	80'	33	27	10'	70'

E.

Fundusze szkolne.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic	w kwocie	800	K.
b) „ powiatowej kasy oszczęd.	„	400	„
c) „ Rady powiatowej	„	200	„

d) subwencya Wydziału krajowego i
e) „ c. k. Ministerstwa W. i Ośw.

Te ostatnie subwencye są zmienne.

W roku 1904 wynosiła subwencya	krajowa	809 K.
„	państwa	998 K.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 300 K.

F.

Środki naukowe.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość K.	Wartość h.
1	Andel, Geometrisches Ornament	7	36
2	Fallenböck, Elementar-Zeichenschule	11	04
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	24	81
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	4	62
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	19	84
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	9	94
7	Storch, Einfache Möbel	11	4
8	Rothe, Vorlagem für Bau-und Möbel-Tischler I. i II.	18	40
9	Gernhardt, Vorlagen für Schumacher	11	4
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	16	56
11	Gottlob, Musterbuch für die Möbeltischler . .	27	60
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	16	56
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	8	84
14	Kretschmer, Holzverbindungen	7	36
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	3	60
16	Bayer, & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	12	72
17	Richter, Zeichenvorlagen für Schneider . . .	2	20
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations- und Schriftenmaler	12	16
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	11	4
20	Cyrkiel	6	48
21	Rajscajgów większych 8	37	44
22	Rajscajgów mniejszych 15	42	70
23	Szafa jodłowa polakierowana	32	—
24	Tablica	22	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe .	—	—
26	Józef Solecki, nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	215	20
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	40	—
130	Szafa jodłowa lakierowana	40	—
131	Ekierka	3	90
132	2 Rajszyny	4	80
133	Rajszyn małych 20 sztuk	8	80

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość K.	h.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	28	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	18	—
136	Sztalug 3 sztuki	12	—
137	Szafa oszklona z komodą	56	—
138	Szafa jodłowa	32	—
139	Anton Andel, Das polichrome Flachornament tab. 25	36	—
140	Czischek Ludwig, Vorlegeblätter über Bauschlosserei tab. 60	30	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau- und Maschinenfaches, 48 tablic	40	40
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	7	20
143	„ Arbeiten aus Stein t. 24	8	—
144	„ Arbeiten im gebrannten Thon t. 16 .	10	—
145	Rievel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorlegeblätter t. 46	30	—
146	Wild Josef, Vorlagenwerk für geom. und Projectionszeichnen t. 31	2	—
147	Schmidt H., Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	14	—
148	Gernhard E. Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	8	—
149	E. Ludwig u. o. Horn, Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	14	40
150	E. Herdtle, Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	9	—
151	Ch. Schröder, Klempner-Schule, Konstruktionslehre für Bauklempnerei t. 30	8	10
152	Ch. Schröder, Konstruktionslehre. Zweite Folge t. 27	16	20
153	F. Fink, Die Arbeiten des Spenglers	8	94
154	Bucher Bruno, Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	10	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	6	40
156	7 modelów drewnianych	20	60
157	30 bloków poprawnych (Peireka)	57	60
158	2 statywy żelazne	40	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	3	20
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	3	20

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość K.	h.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości t. 2	8	50
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	7	40
162	Feldegg, Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	4	32
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	30	80
164	Falke, die Kunst im Hause	7	20
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . .	4	80
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	30	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	3	—
168	Decorative Vorbilder	14	40
169	Przewodnik dla murarzy	3	—
170	Przewodnik dla cieśli	3	—

Nadto posiada zakład bibliotekę uczniów, która obejmuje obecnie 400 dziełek polskich do czytania; z niej korzystało 40 uczniów klasy I. i II. przemysłowej. Ilość wypożyczonych dziełek 410.

Zawiadowcą zbiorów rysunkowych i biblioteki był prof. Kołomłocki.

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie celujący, jakoteż uczniowie oznaczeni * otrzymali za chwalebne zachowanie i wytrwałą pilność, nagrodę.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów wpisanych 34; Opuścił zakład 1.

Stopień I. otrzymali:

1. Babicz Leon,
2. Balonek Józef,
3. Bałys Stanisław,
4. Buszedlik Władysław.
5. *Curzydło Antoni,
6. Danek Franciszek,
7. Elsner Adolf,
8. Fryś Jan,
9. *Guzdek Wawrzyniec,
10. Kichel Abraham,
11. Lelek Franciszek,
12. Łyczak Józef,
13. Pieszczota Władysław,
14. Perwal Karol,
15. Ramza Jan,
16. Stanek Franciszek,
17. Stela Józef,
18. Urbański Michał,
19. Zgrzybacz Józef,
20. Zawiła Józef.

Nie uczyniło postępu 13.

I. klasa kursu przemysłowego:

Uczniów wpisanych 36.
Opuściło zakład 9.
Klasyfikowano 27.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

1. Kossarek Jan,
2. Mikrut Antoni,
3. Okrzesik Józef,
4. Wider Tomasz.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

1. Baldinger Paweł,
2. Bartnicki Józef,
3. Bialik Jan,
4. Gaszmann Franciszek,
5. Knapczyk Ludwik,
6. Kraszewski Stefan,
7. Nachmann Herman,
8. Orzeł Stanisław,
9. Pindel Jan,
10. Posner Wilhelm,
11. Reich Jakób,
12. Stanek Wincenty,
13. Stemmer Salomon,
14. Szylder Franciszek,
15. Toczek Michał,
16. Wronka Stanisław,
17. Zając Władysław.

Postępu nie uczyniło 6.

II. klasa kursu przemysłowego:

Uczniów wpisanych 10.
Klasyfikowano 10.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

1. Birn Józef, — 2. Moese Józef.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

1. Job Henryk,
2. Kłaput Paweł,
3. Leszczyński Józef,
4. Łacek Stanisław,
5. Neuberg Józef,
6. Twaróg Jan.

Postępu nie uczyniło 2 uczniów.

Nagrody, które ustanowił Wydział krajowy za najlepsze rysunki fachowe, otrzymali uczniowie:

1. Kłaput Paweł, krawiec, 10 K.
2. Neuberg Józef, zegarmistrz, 6 K.

H.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1906 trwać będą od dnia 10. do 15. września 1905 r.

Dnia 15. września rozpocznie się nauka.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej wszyscy terminatorzy i czeladnicy aż do ukończenia 18. roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły, otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność jego z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby niezachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastosowania §§. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 20 do 800 K.

Uczniowie otrzymają bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w Wadowicach, dnia 14. maja 1905.